

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH
HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas.
Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 5

DEMOCRACIA MAL ENTESA

Els poden dirnosho tot,
mal sigui forsant la nota.

Nosaltres no podem fer
ni una trista pessigolla.

ESTIUHEJANT

Sant Geroni de la Murtra.—Ma primera coneixensa.—Promesa complerta.—Vistas y ayres.—Recorts y retrets històrics.—Un cop d' ull al edifici.—Las tapareras.—Els claustres.—Runas de l' iglesia.—El refetor.—La colònia.—Un entusiasmista de Sant Geroni.—El meu niu.

UN cop acabadas las festas de *Solidaritat catalana* me 'n aní á reposar vuyt días á Sant Geroni de la Murtra: vuyt días de perfums de ginesta y de claror de lluna que á través dels arbres del claustre gòtich teixia misteriosas blondas de llum y sombra. Dintre de mí sentía á voltas la veu pura de 'n Gayarre entonant el *Spirto gentil* de *La Favorita*. Y un cop acabada la vuytena vaig deixar ab racansa aquell niu solitari de poesia y repós, que semblava dirme:—Si tant te só agradat ¿per qué no tornas?

—Y sí que tornaré—li vaig respondre.—Tornaré al estiu, quan la calor apreti y 'm foragiti de la fornal barcelonina. Y fins me vindrá bé deixar en repós, sisquera un any, la magestat de las serras pirencas y la grega hermosura de las calas de Cap-de-Creus; passar l' estació ardenta á la vista de la capital y no obstant lluny, *llunyíssim* del seu baf enervador: comproba que també pels encontorns de Barcelona hi ha sitis delitosos per' estiuhejar.

He complert la meva paraula y no me 'n peneixo.

Sant Geroni de la Murtra es un vell convent situat á un' hora escassa de Badalona y á mitja horeta de Santa Coloma de Gramanet, mitj amagat en un redós de montanyolas que 's desprenen de la serra que separa la Costa del Vallés. Confirma ab la seva posició pintoresca y regalada lo bé que 'ls frares de aquells temps sabían escullir els sitis pera mortificarse y fer penitencia. Obert pel costat de Badalona, dona vista á un estenall de vinyas que suaument arriban á perdre's en l' ampla franja de blau turquí que forma 'l mar. Badalona, avuy ciutat populosa, cent anys enrera poble de pescadors, s' interposa coquetament ab el color blanch dels seus edificis, entre la verdor de las vinyas y la blavor del Mediterrá.

Pels costats están tapadas las perspectivas per uns pujols verdejants, coronats de pins, que forman un graciós anfiteatre, y enllá d' enllá per tramontana s' alsan las arrodonidas cimas de la serra de Montalegre retallantse sobre la blavor del cel.

Sant Geroni de la Murtra reposa en mitj de aquest panorama encisador... y no 's pot dir sino que descansa perque 'l repós es la seva característica... Reposa y convida á reposar.

Ab tot y estar l' edifici com mitj enclotat, no 's mou un alé d' ayre, sigui del quadrant que sigui, que no vagi á besarlo, si no de plé, directament, de gayrell, regolfant. Se coneix que 'l vent n' está enamorat y que no pot passar sense dirli alguna cosa, quan no cridant á plena veu, suaument, á cau d' orella. Y fins quan el vent está quiet, y no 's mou una fulla, y las cigalas cantan sa borratxera de sol, estiguen segurs de trobar-frescor regeneradora bé sota l' ombra dels arbres atapahits qu' enrotllan l' horta del convent com un tofut march de verdura, bé en un que altre reconet del vell edifici. N' hi ha alguns en que s' hi está tant bé com un melonet en fresch.

¡Mentida sembla que tant prop de Barcelona, y en una petita elevació de uns vuytanta metres d' altura sobre 'l nivell del mar, se produheixi aqueixa tan notable diferencia de temperatura y sobre tot d' ambient!

Repetimho una vegada més: els frares de aquells

temps ne sabían molt de triar els llochs per' entregarse á la vida contemplativa. ¡Y tant com devían contemplarse!

*
*
*

Confesso que he vingut á Sant Geroni única y exclusivament á passar l' estiu, y no en l' ociositat, sino cumplint com sempre 'ls meus debers periodístichs, y content sols ab poder bescambiar en las horas de descans las privacions y molestias de la ciutat pels esplays al ayre lliure en plena naturalesa. ¡Ditxós qui en aquest temps de suhadas y sofocacions logra sustraure's á la tiranía de la camisa planxada!

Naturalment que pera lluhirme y alardejar una mica d' erudit podía haver rebuscat previament algunas notas històricas relatives á Sant Geroni, desde son origen á mitjans del sigle XV, fins á la crema y destrucció parcial, l' any 35; pero, francament, ab l' afany d' estiuhejar, no vaig recordarme'n. Sort he tingut del ilustrat jove Jaume Algarra y Postius, hereu de la possessió, que me 'n ha contat algunas cosas. Ell m' ha ensenyat uns bustos dels reys catòlics entre la imaginura que sustenta las nervaturas dels archs dels claustres; ell m' ha contat com Carles I no feya un viatge á Barcelona sense venir á passar llargas temporadas al convent, de manera que tan célebre personatge deu ser considerat com un dels primers estiuhejadors de Sant Geroni; ell en fi m' ha ensenyat rebrots de la murtra que doná nom á la masía en l' emplacament de la qual s' edificá 'l convent.

Y en efecte: la murtra aquest arbust aromátich convertit en arbre corpulent, degué ser un exemplar botánich molt notable, que ha deixat una familia de tanys molt vigorosos que son encare avuy l' ornament del claustre gòtich, la pessa mestra arquitectónica del edifici.

Aquest presenta en son conjunt un aspecte molt pintoresch, ab l' agrupament de sas construccions, interpoladas de vegetació frondosa, ab sa mateixa torre quadrada que flanqueja 'l costat de mitj-día y ofereix en el cim una quádruple galería d' elegants finestrals; ab son campaneret graciós y ab una heterogènea barreja de construccions d' épocas distintas que no careix d' armonía.

Desde la riera que baixa á Badalona, y qu' es l' únich camí que s' utilisa, una forta rampa conduheix á l' entrada. Observeu fermas las parets que aguantan els marges y las veureu folradas de tapareras, que viuhen pomposas xuclantne la cals. Totas están cubertas de aquella hermosa flor que sembla de seda, y que quan es ponsella es *tápara* y quan granada *taparó*, servint l' una y l' altre, confitats en vinagre de aperitius estimulants. Las tapareras s' han apoderat de aquells murs y no hi ha medi d' extirparlas... En vá las arrencan y las escatèn: ellas tornan sempre á rebrotar. Son á casa seva y s' hi troban bé.

A dalt de la rampa, un portal de barri pagesívol, conduheix á la plassa: al costat esquerra, la gran torre quadrada, al costat dret la capelleta, y per tot acacias y jardins. Una porta adovelada dona pas á l' estada de un dels masovers, que per un' altra porta també adovelada, conduheix de dret als claustres.

Aquests son hermosos, elegants, de molta finura, ab sas galerías, alta y baixa, ab son jardí central, ab sa típica pila-sortidor de pedra picada. Els brots de la murtra de que avants he parlat, un llorer prim esbelt y unas tofas de avellaners, arbres tots ells que semblan lluytar á competencia per estirarse y veure la llum per damunt de las tauladas, junt ab altres vegetals mes humils, girassols, rosers y enredaderas donan carácter al jardí claustral, que sem-

bla estigui demanant el pinzell de 'n Rusiñol ó de 'n Meiffren.

Junt al claustre, per un costat las runas de l'iglesia que no conserva més que las desfregadas parets mestres, y al extrém oposat el refectori de trams ab nervaturas gòticas finas y elegants que 's conserva integrament y está avuy convertit en saló teatro, al servey de la colonia estiuhejadora. ¡Quín contrast els primors del sostre ab els purament folrats de cartells!... Allá 'ls frares hi menjavan, y la colonia s'hi explaya y s'hi diverteix aixó sí, molt honestament y sense ofendre á ningú.

Tot lo que sigueren celdas y dependencias del convent, son avuy habitacions pera las familias que las llogan per tot l'any. Algunas n'hi ha que las venen usufructuant desde fa mes de un ters de sigle. El difunt D. Claudi Aranyó, intel·ligentíssim fabricant, era un apassionat de Sant Geroni, y sa respectable y bondadosa viuda y sos numerosos fills y nets, segueixen ocupant molt á gust las habitacions que aquell escullí y acomodá á las sevas necessitats estiuhencas. Una gran part dels arbres, que vorejan l'horta, un passeig semi-circular, foren plantats per D. Claudi. Sota l'ombra regalada que proporcionan al fort del día, l'ayre pur sembla benehir á quí 'ls plantá.

Cada vegada que vaca una habitació s'han de moure empenyos per obtenirla. Jo, l'últim arribat, he tingut de contentarme, en espera de lloch millor y mes confortable, ab un sota teulada, que mira á mitj-día. Ab la má puch tocar el sostre. Pero tant se val, la vista que 's disfruta es espléndida y l'ayre que 's respira es pur.

Y com ab bona voluntat s'arregla tot, ben poch m'ha costat de adornarlo ab un nom poétich... Ne dich: un níu d'orenetas.

P. DEL O.

MEDITERRÁNEAS ⁽¹⁾

El sol cau, y la mar, per instants pantejant sordament se desperta,
A la boca del port
dues barques se creuan.

L'una porta del sol que se 'n va
l'últim raig deturat á la vela,
y l'humil pescador
va cantant dolsament sota d'ella.

L'esculiera al girar
branda un punt y 's desinfla la vela.
Bona nit, raig de sol!
Bona nit mainadeta!

Y els escálems y els remes
al cruixí en el repós de la vetlla
preludien un cant de retorn
que en les ombres del port va per-
[dentse.

L'altra porta penjat en el pal
un llumet que indecís parpelleja
y á l'impuls dels ardits remadors
abandona del port les tenebres.

A la boca s'atura també;
calla el rem á l'inflarse la vela

(1) Fragment de la inspirada composició premiada ab la *Flor natural* en els Jochs Florals de *Gent nova* á Badalona.

y s'allunya pel mar
y se'n va com duent una estrella.

A la punta del moll de ponent
ha penjat el torrè una llum verda;
á la torre del moll de llevant
hi tremola vermella...

Y, en les ombres, el mar impetuós
se revolca furient al mitj d'elles...

Y la nit ab son vel
embolcalla als que van y als que venen.

E. GIRBAL Y JAUME

EL POBRE TRÁGICH

Pobre, ho es de diners y de ganas de treballar, que lo qu' es d' inventiva... Ni en Dumas, ni en Fernández y González, ni en Montepin, son dignes de besarli la sola de las sabatas.

La primera vegada que 'l vaig veure va ser durant la guerra del Transvaal. Anava espellifat, brut, la barba desgrenyada, pero ab un cert ayre d' héroe vensut, que inspirava á un mateix temps compassió

UN ACTE MERITORI

—Té; obra y surt.

y respecte y obligava á pensar á tots els que'l veyan:—¿Quí deurá ser aquest home?

Va aturarme al devant de Canaletas, solemne, altiu, magestuós, y sense allargar la má, va dirme:

—¿Podría fer el favor de donarme alguna cosa?

La forma inusitada de demanar caritat va sorprendre'm.

—¿Alguna cosa? ¿Per qué?

—Per menjar. Arribo del África del Sur, ahont he fet casi tota la campanya, y vinch extenuat.

—¿Es possible! ¿Heu estat al Transvaal? ¿Ab en Krüger?

—Y ab en Dewet, y ab en Delarey y ab tots els principals jefes d'aquell exércit admirable. Ha sigut una guerra terrible, espantosa; una lluyta de gegants.. Pero hem agostat las forsas, y no 'ns ha quedat més remey que sucumbir. ¿Qué hi farém!

Eran tan naturals els seus ademans, tan sincer el seu accent, que jho confessolvaig empassarme l'am, y posantli una moneda á la má,

—Teniu—vaig dirli—aneu á menjar; y podeu estar segur de que, al saber quí sou, no faltarán aquí ánimas compassivas qu'us amparin.

L'home feu un gesto, no més que un petit gesto d'agrahiment, y altiu, magestuós, solemne, continuá el seu camí. Ja l'havía jo olvidat, quan un día, passejantme pels vols de la nova Aduana, torno á toparme ab l'héroic transvalench.

—Senyor—me diu acostantse'm:—Acabo d'arribar de Port-Arthur y fa dotze horas que no he menjat res.

—¿Qué hi heu anat á fer á Port-Arthur?

—El meu temperament inquiet y batallador no'm deixa sossegar. Al saber que á la Manxuria se las pegavan:—¡Allá falta gent!—vaig dirme... Pero alló está molt mal. Ben clar vaig dirho al general Stoesel: La defensa d'aquesta plassa es impossible; un día ó altre sucumbireu.

—¿Y cóm n'heu pogut sortir d'allí?

—Ab la meva práctica, ab la meva astucia. Y aixó que en Togo per mar y en Nogui per terra y l'Oyama per tot arreu vigilan com uns serenos... Pero al persuadirme de que, tancats en aquella ratera, la nostra pérdua era inevitable, vaig pensar:—Dels que fugen alguns se'n escapan... Y, ja ho veu... fa dotze horas que no ha entrat res al meu cos.—

Encare que no ben convensut de la veritat del seu relato, vaig tornarli á socorre, y'l pobre, ab aquell gesto teatral peculiar en éll, va desapareixe de la meva vista.

Passaren mesos y mesos, ocorregué la hecatombe de Nápols y com si las grans catástrofes tinguessin la virtut de fer surgir al célebre pobre, una tarde ¡plaf! te me'l veig quadrat al devant meu, brut y espellifat com sempre, pero com sempre altiu y magestuós.

—¿Quántas horas fa que no heu menjat avuy?—li pregunto.

Port de Valparaiso.

—¡Ni jo mateix ho sé!—m'respón ab l'accent de la més fonda melancolía:—¡Ja he perdut el comptel Vintissis, vintivuyt, trenta... ¡Una atrocitat!... Y encare gracias que haja salvat la vida, porque alló ha sigut espantosament tremendo.

—¿Alló?... ¿Qué?

—La erupció del Vesubi. Vinch d'allí. Era á Ottagano, desde ahont me proposava pujar fins á la mateixa boca del cráter... ¡Quína impressió més terrible la de la primera explossió de la montanya de foch!... ¡Ah, no! Per anys que visqui no se'm borrarà de la memoria el recort d'aquell dramátich quadro.

—Devíau posarvos á corre...

—¡Pot contar! Montanyas avall, com una cabra, com una pedra que rodola, abandonada á la ventura...

—Cauría molta cendra...

—Cendra, foch, llamps, dimonis encesos... Una pluja devastadora, que ha deixat aquelles terras més peladas que la meva butxaca...

—Vaya, vaya...—vaig fer jo, no sabent de quín modo péndrem'ho.

Y, á pesar de que ja no'm cabía dupte de que tot'aquella relació no passava de ser una novela, vaig ferli caritat.

Ahir, per fi—la cosa es fresca—vaig tornar á trobarlo per quarta vegada.

Al veurem d'un tros lluny, s'adelanta l'home, movent el cap, com preparant el meu esperit pera rebre la mala noticia que anava á desapararme, y ab veu cavernosa'm diu:

—¡Quína desgracia!

—¡Qué!—li pregunto, ab el propósit d'anticiparme á la seva historia.—¿Heu naufragat ab el *Sirio*, oy?...

—¡Pitjor, mil vegadas pitjor qu'aixó! ¡M'trobava á Valparaiso en el moment del terremoto!

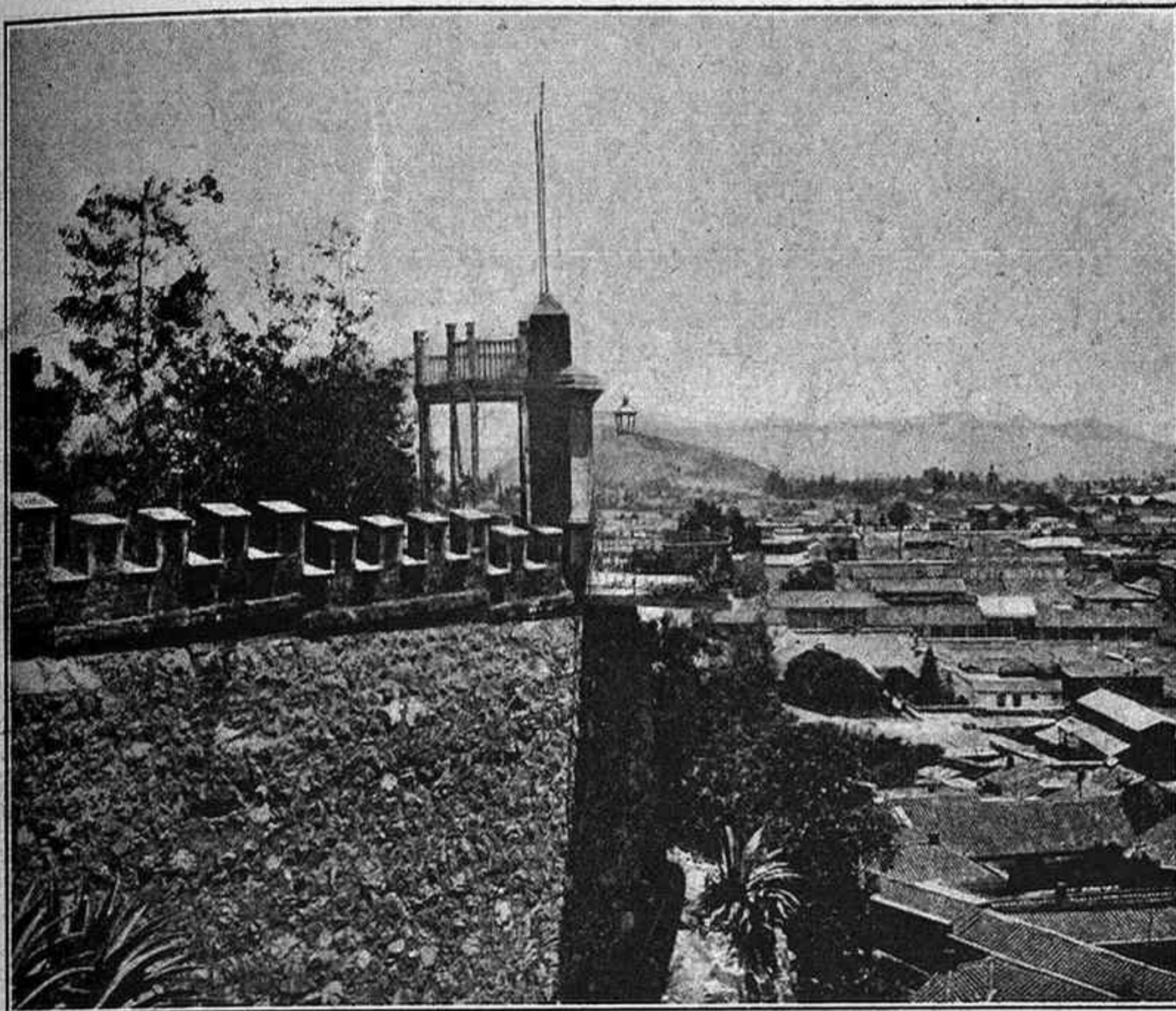
—¿Vos?

—Sí, jo.

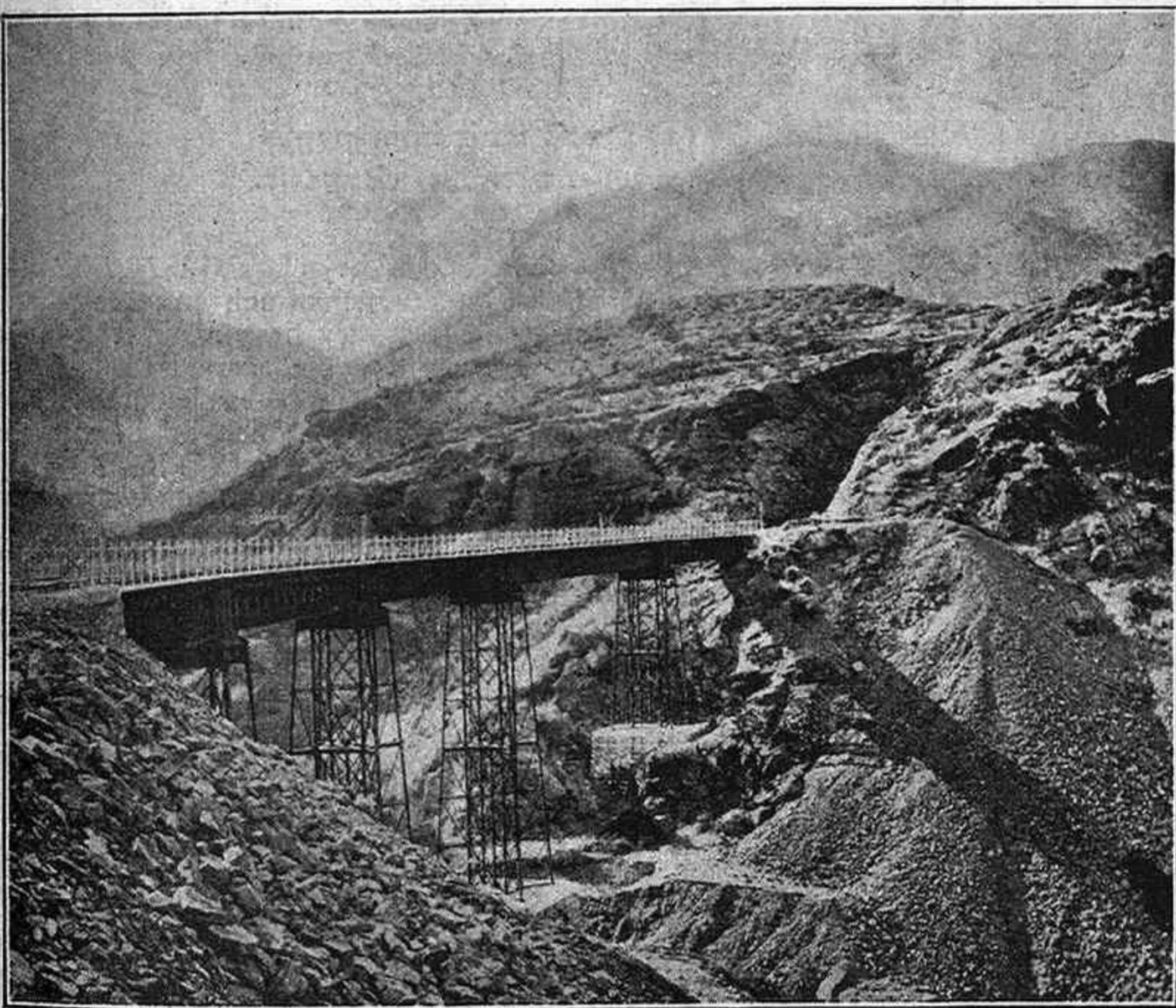
—¡Pero si'l terremoto va ser l'últim divendres! ¿Cóm heu pogut tornar tan aviat?

DE XILE

BARREJA

Vista parcial de la ciutat de Valparaiso.

Pont del ferrocarril de Valparaiso á Santiago.

Al sentir aquesta observació, el pobre semblá vacilar un instant; pero refentse desseguida, 'm mirá ab el seu etern posat solemne y ab la major serietat va contestarme:

—¡Es que he vingut per telégrafo!

A. MARCH

Jo no hi entench res en qüestions de toros. Ho lamento com espanyol, pero me 'n alegro com á persona. Donchs be, jo crech que *el arte del toreo* corre á la seva perdicció. Ab un sol detall ne tinch prou: els *apodos* dels *diestros*,

Es molt natural, molt regular que un barco de guerra el batejin ab noms que sugestionin: el *Destructor*, el *Temerario*, el *Audaz*, (com té la Marina espanyola); *O terror dos mares*, (dels portuguesos); *Redoutable*, *Devastación*, *Indomtable*, (dels francesos); *Colossus*, *Magestic*, (dels inglesos); *Etna*, *Vesubio*, (dels italians); etc., etc. Perque ¿quín efecte produhiría al públich veure un vaixell plé de tubos torpillers per baix, canons de totas las gruixas pe 'l mitj, y ametralladoras pe 'ls alts passejant per la mar blava uns noms tant poch apropiats y tan mansos com: el *Misericordioso*, el *Sensibilidad*, el *Timido*, el *Poquita Cosa* ó el *Corderillo*?

De la mateixa manera noto que 'l sobre-nom dels *toreros* vá modificantse, enxiquintse, minvant, disminuhint de manera llastimosa pera l' efecte sugestiu. Aixís compreném desseguida que pujan bregar ab un torás de mitja cana de cornamenta un *Cara-ancha* ó un *Bocanegra*, que 'ns els imaginém uns homes sapáts, robustos, feréstechs. Ara un *Finito*, un *Torerito* ó un *Hermosito* ja 'ns sembla que no poden passar de torear un moltó; y quan s' arriba á un *Sabandija chico*, un *Cucarachita chico* ó un *Mosquito chico* ja no concebím que pujan quadrarse mes que davant de las banyas d' un caragol. ¡Ah, si 'ls *diestros* se mudessin el motiu! ¿Quí no pagaría un duro per veure á la plassa un *Redaños*, un *Torerazo*, un *Pistonudo* ó un *Bemoles gordos*?

Tampoch entench en assumptos de dret administratiu. Pero desde petit que ho sento dir: comptes vells barallas novas.

Una altre desilusió. Un altre adagi fals en la práctica.

En aquest mateix any de 1906 la Comissió provincial ha dictaminat sobre comptes municipals com els següents:

De Sant Martí de Sasgayolas (1883-84).

De Prats del Rey (1878-79).

De Sant Gervasi de Cassolas (1874-75).

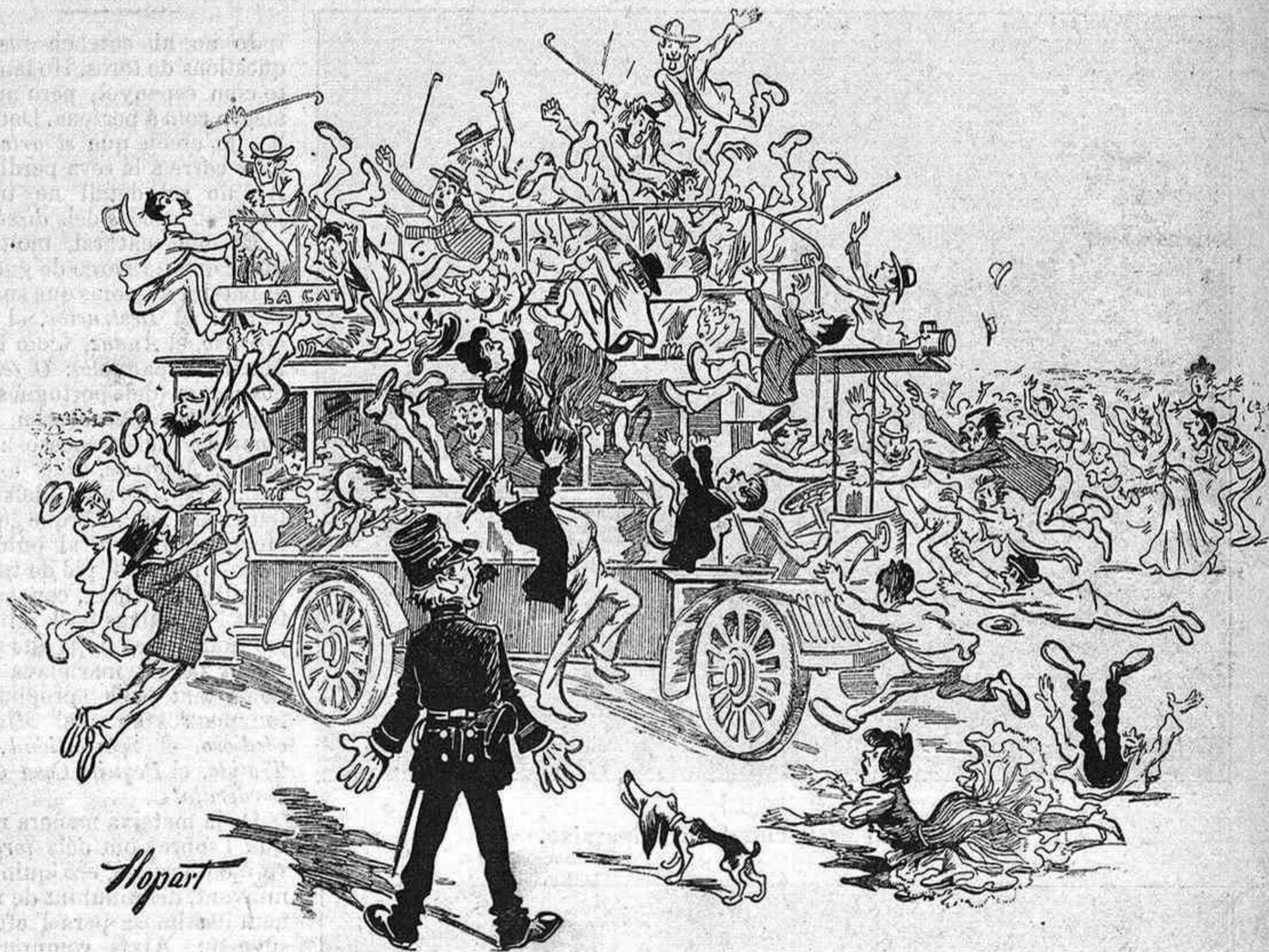
De la Pobla de Claramunt (1866-67)

y de Veciana (1864-65).

¡Comptes de un Ajuntament del any 64 de la Centuria passada! Regidors y batlle deuen ser colgats fá temps. ¿Quínas barallas poden produhir comptes tals de mitj si-gle arrera?

Als últims días del passat any els municipals repar-

À LA PLASSA DE CATALUNYA

Per pujá en un automóvil
no basta tenir deu céntims;

es precis tenir bons punys
y aguantar molts vituperis.

tían las fullas dels Cens. Jo vaig umplirlas y vaig fixar-m'hi molt.

Recordo que anys arrera hi havia un espay destinat á las creencias. Una casilla deya: *Religió que profesa*. Y no li posavan de bóbilis bóbilis, porque sempre ha sigut un dato d'importancia saber la manera de pensar que en materias religiosas predomina en un país.

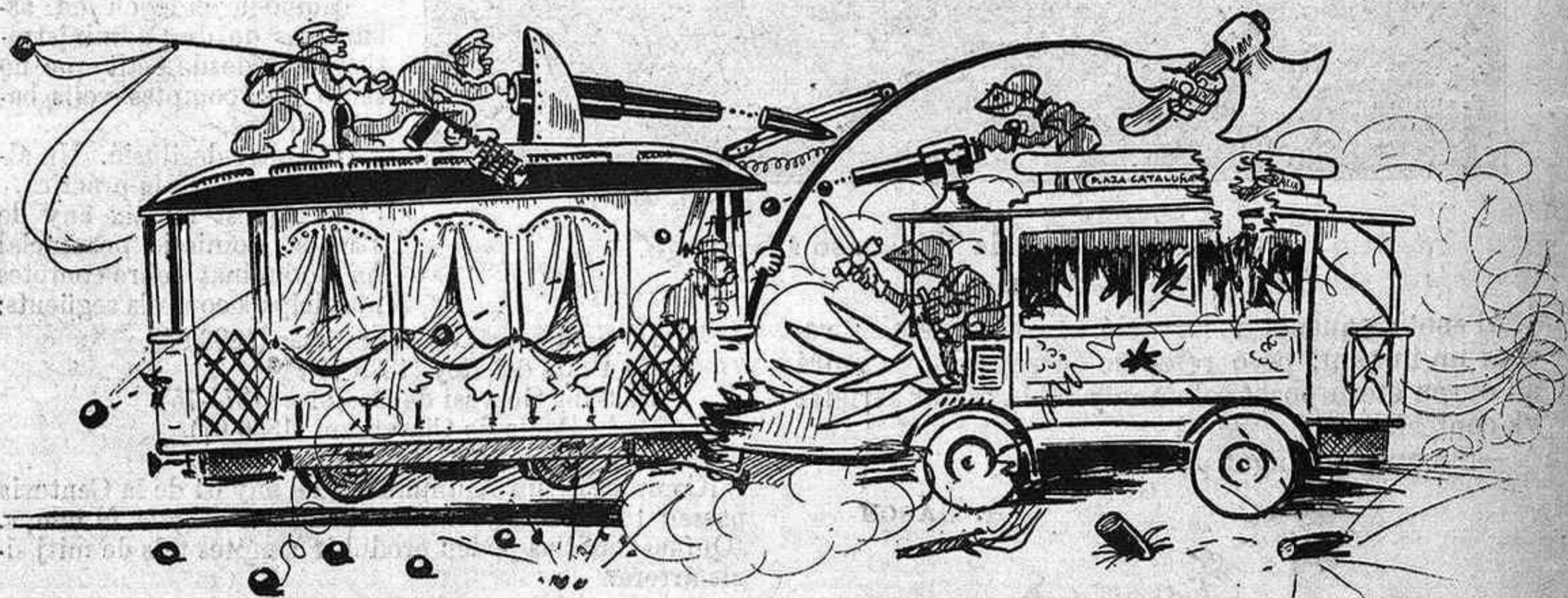
Pero en el Cens d'aquest any s'ha suprimit aquella casilla; y en cambi s'ha substituït per una altre que diu *Parroquia en que fué bautizado*, dato que no pot reportar cap interés y menys en l'actualitat que hi ha 'l Registre Civil obligatori.

Jo voldria saber porque 'l Govern de Madrit ha imprés aquelles fullas suprimint la casilla de las Religions.

Y mentres espero que m'ho aclareixi l' *Instituto Geográfico y Estadístico*, que, segons tinch entés, es l'encarregat de fer el recuento y recullir y resumir lo qu'allí's consigna, en mon cervell conservaré l'idea de que tal supressió ha sigut interessada pe 'ls elements clericals.

Espanya es el país menos católich del mon; el mes indiferent en materias religiosas. Com ja 'ns hi trobém encarrilats per falta d'esma no baixém may del vagó de la rutina. Pero si tornés Nerón y emprenguéss una nova matansa de cristians, á Espanya no hi hauria ni mitja dotzena de mártirs. Encare mes: si en aquesta terra l'anar á missa costés una pesseta y 'ls fidels vestissin de cucurulla pera no esser coneguts, las Iglesias quedarian desertas. Es la fanfarría mundanal, la moda religiosa, el

«LAS LUCHAS DE NUESTROS DIAS»

¿Volen dir que no acabarán aixís?

sport místich lo que enriqueix al clero. Y com ens coneixem prou y sabem de quin peu ens dolém, no faltan las magarrufas tradicionals pera perpetuar l' explotació.

Ja 'ns diu la Constitució que *la Religión del Estado es la Católica*. Al monarca se 'l titula *S. M. Católica*; á la Nació se la tracta de *Hija predilecta de la Santa Sede, cuna de los más esclarecidos Santos, hija espiritual de Santiago, baluarte de la Unidad religiosa, etc., etc.* Que al cap d' avall no es mes qu' alló que fá 'l Govern, donar al poble de Puigllanut el títul de *muy noble, siempre leal y ejemplar villa* del mateix nom y doblarlos las contribucions rústicas, urbanas y industrials. ¡Y que vagin ensabonantse!

A la fulla del Cens ja es cosa diferenta. Suscriure una declaració de Catolicisme ja 's fá mes costa per munt. Alguns radicals de vilas y poblets haurían confessat per escrit la seva indiferencia, com moltíssims ciutadans haurían umplert la *casilla de Religión* ab un *Ninguna* com una casa. Y de resultas d' aixó, al fer el recompte 'ns hauríam trobat que 'l Catolicisme comparat ab anys anteriors havia minvat quisab lo.

No convenía tal descubriment; y s' ha suprimit la casilla. Ara contarán el nombre de batejats, y agafant el rave per las fullas dirán: espanyols católichs..... tants milions.

Aquesta será la *verdad oficial*. Mes com els de dins sabem desde 'ls benaventurats temps d' En Toni Maura que 'l tal terme s' ha de traduhir per *mentida descarada*, els de casa ja 'ns ne pendrém lo que voldrém. Pero als ulls dels estrangers.!!!

FOLLET

Á UNA ¡EX!... XICOTA

Fa molt temps vas renyí ab mí pel motiu que 'm callo encare, (perque no vull que 'ls colors pintats, fugin de tas galtas.)

Antes, que color tenías, per *res* ta rojor se 'n 'nava, y avuy que no 'n tens, per *molt* ton color, noya, no 't marxa.

Aixís, donchs, puch tirá avant sens por d' extralimitarme desde el moment que llavors érats *una...* y ara ets *altra*.

Fent veure lo que no ets y no sent lo que semblavas, aixís vares enganyar encar á algun papa-natas.

Pro havent d' aná á *passar comptes* trobaríam que tú encare *al final de la partida* foras la perjudicada.

N' han passat els taps de tú, tants, que m' es impossible ara anomena'ls tots, porque la llista fora molt llarga.

D' un adroguer, si 'm recordo, que 'm van dir que t' estimava molt... que hasta un vestit tant bo, (gastants'hi tota la .. *plata*)

te feu fer de cos... cenyit, que per cert molt bé t' estava; mes jo vaig dir al moment: Tot aixó per mí es... *ica...mama!*

Y no 'm vaig equivocar; puig que quan tot va esbrinarse, va resultar tot mentida... sols *bobóns* va regalarte.

Y es que, com si fossis una criatura, te tractava, porque las lleminaduras solen darse á la canalla.

Després va passá algun temps que ja de tú ni 's parlava quan tot d' una varen dirme que formalment te casavas ab un llauner, un *ful...ano* que tot fent el *maula-maula* venía, com se comprén,

per anarte donant... *lata*.

Pro ab aquest passá un misteri que prou d' esbrinar te guardas... No més se va saber qu' ell t' havia donat *la llarina*.

Després ab un presumit pintor, mes tart, també anavas, que, com els altres, igual la cigonya te *pintava*.

Y per completar al fi ta historia ab un que tocava el piano d' afició

també vas *relacionarte*, pro de tal manera, que, ben be ab ell, tota l' *escala social* vares apendrer

¡qu' era lo únich que 't faltava! ¿Y després d' haver tocat *totas las teclas*, vens ara, porque en res te comprometin, que 't dongui *totas las cartas*?

¡Quí sab hont son! Te 'n daré, si vols, un *joch*; el que tantas vegadas, *juganhi* els dos al *cau...* ab ell vares *caure*.

J. MORET DE GRACIA

LLIBRES

CARTAS DE UN TÍSICO Á OTRO por E. BERTRÁN RUBIO.—En un tomet imprés ab elegancia van contenidas las vuyt cartas (quatre per barba) que dos tísichs cambian pera procurarse consols y fer filosofías. Hi ha que advertir que 'ls corresponsals ab tot y esser tísichs tots dos, pateixen del mateix mal: l' un es tísich dels pulmons y l' altre ho es de l' ánima. Y en veritat que causa molta més pena l' últim que 'l primer, sobre tot tenint en compte que 'l tísich dels pulmons está resignat ab la seva sort y espera sense desesperarse l' hora més ó menos próxima, pero á la fi ineludible, del etern descans; mentres que 'l tísich d' ánima no pot veure 'ls seus mals ab tanta serenitat.

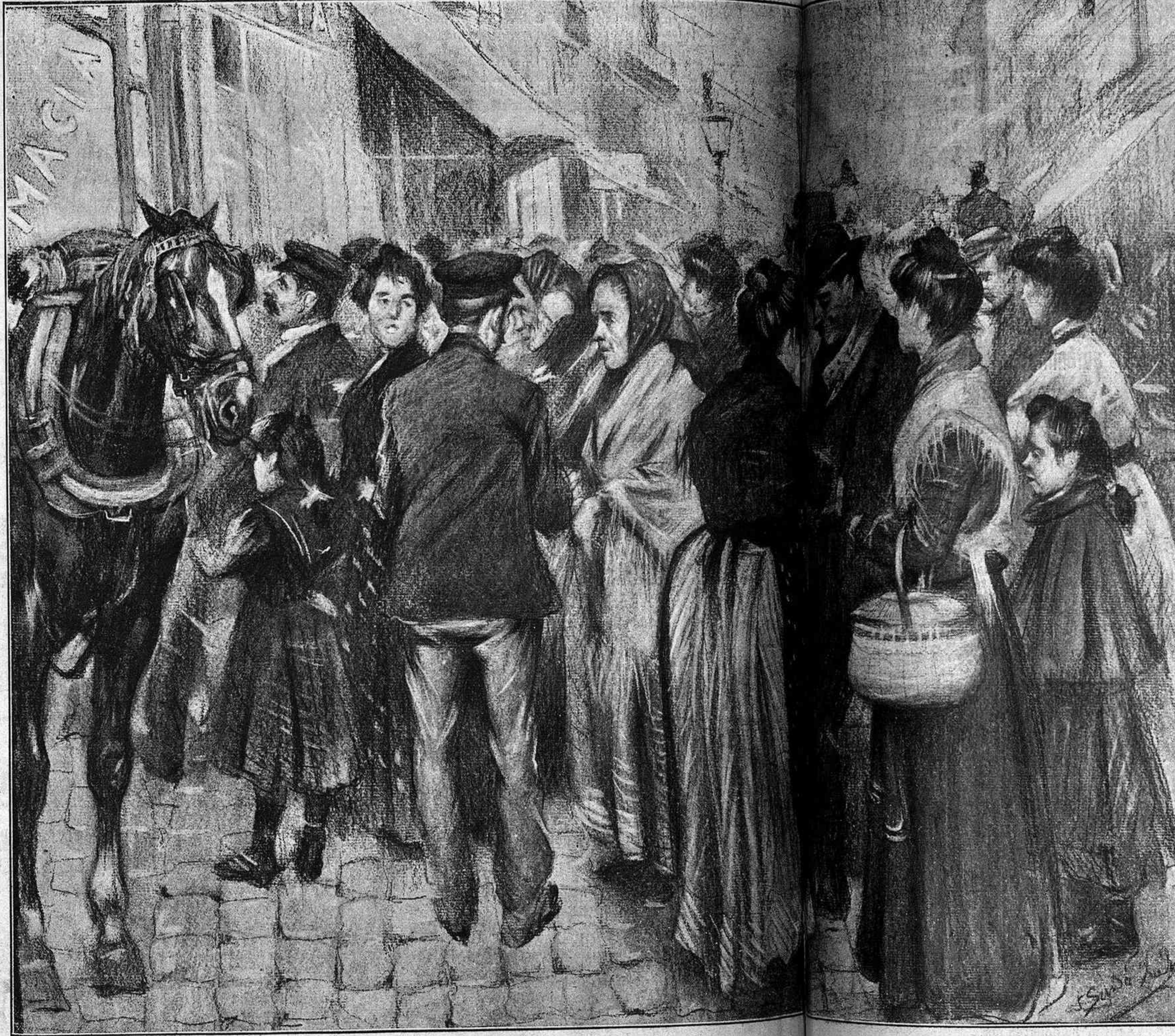
A tots dos els fa departir el Sr. Bertrán Rubio en una forma deliciosa, que pot ser no tingui altre defecte que una perfecta igualtat d' estil, resultant esser sempre la mateixa ploma la que rasgueja moguda per una má mateixa. No s' ha preocupat el Sr. Bertrán Rubio de pintar dos caràcters distints y en certa manera oposats, sino mes aviat de pendre com á tema de las sevas brillants elucubraciones l' estat d' ánima de dos desgraciats, amichs de las confidencias íntimas. Y al un y al altre els hi fa dir cosas molt amenas y atractivas, veritats evidents, y dictats diversos de una filosofia inspirada en el sentit comú y que ofereix la ventatja de adaptarse á certas necessitats del esperit que constituheixen una especie d' endemia, en els temps actuals, y que 's fá precis combatre per tots els medis.

El Sr. Bertrán Rubio 's val, al efecte, de la seva perspicacia intelectual, del seu enginy amable y del encís de un estil literari correcte, clar, elegant, rich en transparencias y notablement castís. L' autor d' aquest opúscul, ab tot y ser catalá, se las pot haver ab els escriptors més destres en el maneig de la llengua de Cervantes.

ACCIÓN SOCIALISTA por JUAN JAURÉS.—Ab aquest títul s' han format dos tometes de la *Biblioteca sociológica internacional* que vé donant á llum la Casa Henrich y C.^a Un títul de gran atracció, sobre tot tenint en compte 'l prestigi que acompanya 'l nom del seu autor, un dels més fermes y brillants lluytadors de l' época moderna en pró de las ideas progressivas.

Acción socialista no 's pot dir que sigui un llibre previament calculat y desenrotllat ab método, sino un aplech de traballs periodístichs y oratoris, escullits per un grupo de joves admiradors d' en Jaurés, ab consentiment del autor. En Jaurés ho confessa en el prólech: «He duptat un moment ans de decidirme. Temía que 's vejés en aixó quelcom de preocupació literaria poch digna de un militant. Y ademés, tením tan treball per da-

QUADROS DE CIUTAT

Comentant una desgracia

vant, hem fet tan pocas cosas, que 'm semblava perillós tornar sobre 'l passat. ¿A qué lligar unas quantas garbas quan tot just ha comensat la sega?... Però 'ls meus joves amichs m' han respost que publicar un llibre de propa-

ganda, com se faria ab un folleto, es un obra activa, y m' he rendit á las sevas súplicas.»

Y vá fer bé, porque las ideas escampadas á mans plenas pel sembrador socialista tenen un valor positiu d'ac-

Els inclosos en el segon, baix l' epígrafe *Los Pueblos*, tenen relació ab La guerra.—Las alianzas.—La Pau.

Molt convindria que l' obra de 'n Jaurés se difundís per Espanya, no sols pera que 'l poble anés adquirint noció justa de las tendencias socialistas en relació ab la vida moderna, sino per' animar als intellectuals á seguir l' exemple del intrépit lluytador, qu' en defensa de las sevas conviccions desdenya la pau del gabinet y 's llansa á l' acció política ben armat ab las ideas que professa y ab els poderosos medis que posseheix pera difundirlas, inculcarlas y ferlas acceptar á la conciencia del seu país y del mon enter.

Joan Jaurés es un hereu de la Revolució francesa, lliure de preocupacions atávicas y ab la vista fixa en l' esdevenir.

RATA SABIA

Pols d' ambar

¿Que no tinch cor? ¿Perque? Perque no estimo?
¡Si no es el cor qui estima! Es el cervell!
¡Si aixó es una mentida que 'ls postas
van inventar fa temps!

Tú serás ma Mimí.. Jo ton Rodolfo,
y aixís sempre viurém
a Murger venerant per sa bona obra...
¡Qué hermosa es *La Bohème*!

A. VILANOVA

Si aquesta *modorra* continúa acabarém per suprimir la secció; será lo més práctic. El revistero prou s' entafura en el caus artístichs pera veure si arrencant noticias d' aquí y d' allá pot mitjanament *llenar su cometido*... Tothom se fá 'l sort y ningú sab rés.

Per ara tot son projectes y preparatius de novas temporadas, pero els empresaris ho tiran bastant llarch pera assegurar las campanyas.—Fins que la fresca empati als estihuejadors, pensan, no convé fer gastos. Y tal com ho pensan ho executan.

BOSQUE

Dilluns passat la Srta. Polo va obtenir un gran succés al interpretar *La Sonámbula*. Feu gala com sempre de sa hermosa y ben timbrada veu, y al cantar el rondó va ferse ovacionar com de costum.

El tenor Sr. Franco y el baix Sr. Banquells van compartir ab la Srta. Polo els aplausos de la nit.

També ha tingut bona acceptació la *reprise* de *Un ballo in maschera*, donada darrerament y en quina interpretació hi lluheixen sas facultats las Sras. d' Arroyo, Riera y Ferri, y els Srs. Goiri, Romeu, Oliver y Banquells.

Alternant ab aquestas dugas óperas la gentil *Bohème*, de Puccini, pot molt bé aquest teatro d' estiu sostenir la afluencia del públich un grapat de días.

NOU

Avans d' ahir, dimecres degué estrenarse en aquest afortunat teatro un viatge extravagant en un acte y quatre quadros que porta per títol *El Rey del Petróleo*. El llibre es de Perrin y Palacios, y la música del mestre Chapí. Dugas decoracions novas y vestuari de primer ordre.

Tindrém molt gust en parlarne la senmana entrant y ho farém ab la extensió que 's mereixi.

Continúa l' éxit de *Amor gitano*, *El crimen de Chamberí* y *La Gatita blanca*.

Avuy benefici de las senyoras que forman el coro.

tnalitat, fins molt temps després de l' ocasió en que sigueren espargidas en el camp de la conciencia popular.

Els treballs continguts en el volúm primer se refereixen á *Ensenyansa*: Instrucció.—Educació.—Cultura.—

CIRIS TRENCATS

EL CUNILL:—¿Cassa en vedat? ¡Está bé!
Me 'n vaig á avisá als civils.

—Ja 't vaig dir que l' automòvil no 'l tindrás
fins que vinguin els reys.

—¡Pero si 'ls diaris diuhen que ja han vingut!

LA BANYA (GRACIA)

Ab motiu de la festa major de la populosa barriada graciensa, la important societat *La Banyà* va construir un envelat grandíós en la plassa del Diamant, ahont diumenje á la nit va tenir lloch una representació de la *Lucrezia Borgia*.

Donadas las condicions del lloch la representació de dita ópera pot considerarse un éxit.

L' Utor va ser aplaudit en diferents passatjes.

Els demés artistas varen esforsarse en arrodonir el quadro.

La orquesta formada per notables elements va portar-se molt bé y la direcció fou acceptable.

PASSEIG DE GRACIA

La banda del regiment de infantería de Alcántara executa casi diariament uns programas molt bonichs y... molt baratos.

L' altre nit va tocar:

«Manzanilla y Fresa», paso doble, Ruiz.

«Recuerdos de Burgos», vales, Sanchez.

«El puñao de rosas», fantasía, Chapí.

«Las armaduras», obertura, Lodeiro.

«Les fiances», fantasía, Sellenick.

«La Giralda», paso doble, Juarranz.

¡Qué hi farém!... Si no hi ha altrás notícias!

N. N. N.

L' autómibus y l' eléctrich

Tornant la pilota

Pujava per cert passeig
un tranvía ab imperial,
y al veure que un automòvil
li passava pel costat,
tot mirantsel de reull
y vessant foch pels... *caixals*,
aixís mateix li digué:

—¿Hont vas per' quí tan mudat?

¿D' ahont has sortit, mala bestia?

¿Qué hi vens á fé al meu voltant?

¿No sabs tú que á Barcelona

fa temps que faig lo que 'm plau,

que tiro els arbres per terra

si m' interceptan el pas,

que quan no volen que corri

llavors vaig furient com llamp,

qu' esclafó cotxes, tartanas,

que atropello á xichs y á grans,

que si mato á una persona

afluixo un grapat de rals

y aquí paz y después gloria

ó... tal día fará un any?...

¿Per qué, donchs, vols ferme guerra

sabent de sobras, com sabs,

que jo me 'n rich, y á las barbas,

de tú y tots els ciutadans?

¿Per qué. respon, *Catalana*?

¿Quí 't protegeix?... ¡parla ja!...

—¿Que quí 'm protegeix, preguntas?—

digué 'l cotxe ja mentat.—

El que á tú va protegirte

ara fa set ó vuyt anys

quan arrastravas els cotxes

com jo, ab mulas y caballs...

¡El Progrés!... Tú vas seguirlo

perque tenías... *cacau*;

en cambi jo, vareig rebrer

el més fort dels cops de sach

y no vaig anar per terra,

pro ben poch se 'n va faltar...

L'avors, tú, ¡cóm presumías

al passar pel meu costat!...

Ara, com veus, el Progrés

á mí m' ha donat la má,

y aixís com tú vas pegarme

ara fa set ó vuyt anys,

y jo, al rebre la trompada,

tinguí que abaixar el cap,

et torno, avuy, la pilota...

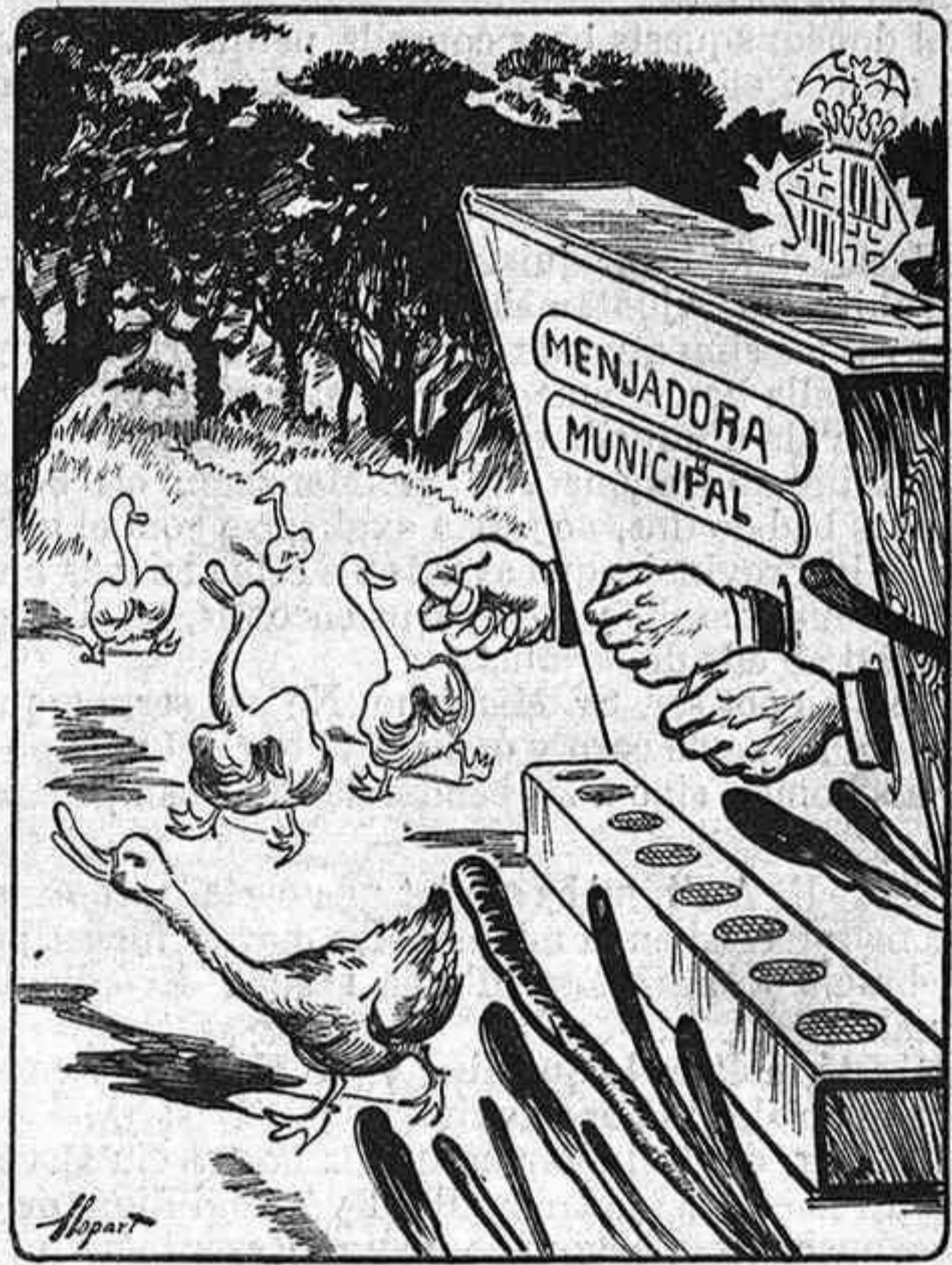
Per lo tant, estém en paus.

MANEL NOEL

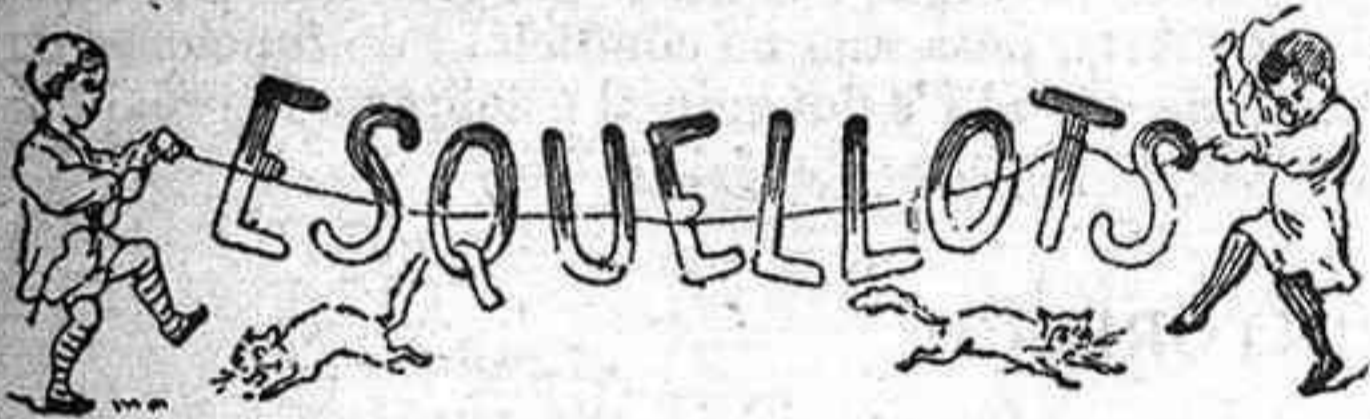
UNA PREGUNTA

Manant els solidaris, ningú molesta als antisolidaris que hi menjan.

Si 'ls que manessin fossin els antisolidaris, ¿quants solidaris hi deixarien acostar?

El Fiscal del Tribunal Suprém ha dirigit una circular als fiscals de las Audiencias encarintlos la necessitat de perseguir els delictes de sofisticació de las substancias alimenticias.

Crech, ab tota franquesa, que no hi hauria de haver necessitat de que 'l Sr. Fiscal gastés temps, tinta y paper pera que la sofisticació de las substancias alimenticias sigués perseguida rigurosament conforme la Lley exigeix.

Pero ja veurán, com á despit de la circular del Fiscal del Tribunal Suprém tot continuarà del mateix mode: els fiscals de las Audiencias tan ocupats en altres assumptos, y 'ls sofisticadors, tan tranquils...

No ho estarian tant, de segur, si siguessin periodistas, y tinguessin pendent sobre 'l seu cap, la Lley de jurisdiccions.

L'altre dia en el Passeig de Gracia vá haverhi una topada entre un tranvía y un ómnibus-automóvil.

Ja m'ho figurava que succehirían cassos per aquest estil.

El tranvía estima molt als ómnibus.

Els estima tant que no 'ls pot veure sense ferlos'hi un petó rabiós.

Y donchs ¿qué tenim de arcalde nou?

Ja fá molts días que va ser designat el Sr. Sanllehí; pero 'l fet es que després de tant de temps aquesta es l' hora en que no empunya la vara.

No obstant, qui 'l coneix assegura, que no se 'n posa cap pedra al fetje prenent que tant essent arcalde, com no essentho, de totas maneras ha de cumplir el programa qu' es la norma de la seva vida: «Menjar, beure y no fer res.»

Pero podria succehir qu' en aquest interregne arcaldesch un competidor del Sr. Sanllehí fes mans y mànegas pera posarse en el seu lloch.

No falta qui senyala á n' en Pere Grau.

Pero com qu' es vinater algú suposa que vá errat de instrument de mesurar.

¿Que 'n faria en Pere Grau de una vara?...

¿No valdria més y fora més propi que li donguessin un litro?

La Ilustració catalana ha obert una suscripció pera fer un bust ó relleu del gran escriptor Emili Vilanova y colocalo públicament en algún siti de la seva volguda Barcelona.

Tots els periódichs catalans hi han contribuït, y ab ells LA ESQUELLA DE LA TORRATXA, que no hi podia faltar, per l' amiatat que tingué ab el celebrat escriptor y per l' admiració que tindrà sempre per las sevas obras.

Recomaném á tots els que alentan aquests nobles sentiments que contribuïxin ab el seu óbol á perpetuar la memoria d' Emili Vilanova, ab lo qual farán obra de justicia y de cultura.

La suscripció continua oberta en l' administració de La Ilustració catalana.

Y á propòsit de monuments.

Un periódich ha alsat la punta del vel que tapa l' estatua de 'n Serafí Pitarrá, la que per falta de pessetas no pot emprendre 'l viatge de Madrit á Barcelona.

Se tracta de un rasgo de generositat del esculptor Sr. Querol, que va oferirse á fer el modelo de franch. Y ara resulta que lo mes barato se torna algunas vegadas lo mes car.

Perque l' estatua gratuita ha vingut á costar la friolera de 10,000 pessetas.

S' ha de pagar el bloch de mármlol y la feyna de treure de punts l' estatua. Total: 2,000 durets.

Pero 'l periódich á quí aludeixo treu els seus comptes de la següent manera:

Bloch de mármlol: tres mil pessetas. Treball del marmlolista: dos mil.

¿Y las cinch mil restants? Pretén el periódich que 'l Sr. Querol intenta beneficiarlas, ab tot y haverse ofert á fer l' estatua de franch.

¿Veritat que si aixó fos cert, resultaria extraordinariamente monumental?

Recomaném al governador Sr. Manzano que no s' escolti als caciquistas de Badalona que li volen mal.

Quan hi vaji 'l Sr. Travé á parlarli en determinat sentit, procuri que lo que li entri per una orella li surti per l' altra. Fássili molt bon paper pero no se l' escolti.

Lo mateix quan rebí alguna carta de Madrit, recomene-

nantli certas cosas: lo millor será que després de llegida, 'n fassi paperinas.

Li doném aquests bons consells, perque 'l Sr. Manzano ens mereix encare molta consideració, y sentiríam ab tota l'ánima veureli donar alguna ensopegada.

El castell del caciquisme á Badalona está felisment derruhit. Un Ajuntament que mereix l'apoyo y s'ha guanyat las simpatías de la inmensa majoría de la població, treballa honradament pera restaurar el crédito y vigorisar la vida d'aquella població desgraciada.

Y li diré ab franquesa al Sr. Manzano: els bons, els honrats badaloníns, no saben explicarse com el governador de la Provincia, que avants els rebía bé y 'ls honrava ab els seus consells y ab els seus encomis, tot d'una haja cambiat ab ells de *taranná*.

Aixó no pot ser, Sr. Manzano. No pot ser, perque vosté es un home de carn y óssos, y el buf del vent no fa girar als homes, sino á las banderetas dels campanars.

El Sr. R. A. Z. m'ha enviat una carta recomenatme que m'interessi en la mida de las mevas forsas pera la celebració á Barcelona d'una segona Exposició Universal.

M'está molt bé lo que diu, y ho tindrè en compte... pero quan sigui la oportunitat.

Es á dir: desde 'l moment que la nostra ciutat volguda recobri la calma, la tranquilitat y 's vegi lliure de certas preocupacions que avuy com avuy l'assedian.

La *exposició*, sino universal, *nacional* y principalment *regional*, ja la tením ara... ¡Y tant com estém exposats, sobre tot els periodistas y els oradors de meetings!... ¡Y els premis que 'ns donan á cada punt!...

Tot sovint surten els periódichs anunciant que s'han falsificat els bitllets de banch de tal ó qual serie.

Y per advertencia dels bons ciutadans enumeran una

per una las senyas que 'ls distingeixen dels llegítims.

Pero 'ls de l'última fornada asseguran que enganyarían al expert més pintat. A primera vista son idéntichs.

Pera distingirlos s'han de fer servir las unglas, y probar si 'ls fils del marge cedeixen ó no cedeixen.

Pero encare es millor sotmétre'ls á la proba de l'aygua. «Se posa en remull un bitllet fals—aquesta es la regla que donan—y als cinch segons comensan á blanquejar las llegendas 100 y *Banco de España*, y als quinze segons apareixen com pintadas ab blanquet á la superficie. En els llegítims no succeheix res d'aixó.»

Dadá aquesta regla, no hi haurá ningú que no posi els bitllets de banch en remull.

Y 's podrá ben bé dir:—Falsos ó llegítims, bitllets de banch, papers mullats.

Han comensat en els baixos de l'antigua Aduana las obras necessarias pera l'habilitació dels calabossos que han de substituhir als actuals.

Sempre resultará un consol pels que tinguin d'anarhi á raure. A peu pla serán més avinents.

Y no hi donguin voltas.

Tal com las hem enfiladas lo que convé es construhir forsa calabossos.

¿Saben per qué?

Perque així ens estalviém de tenir que construhir moltes escoles.

La cantitat de 10,000 pessetas s'ha destinat á la recomposició de las orgas eléctricas del gran Saló del Palau de Bellas Arts, posantlas en condicions de funcionar en els concerts que allí 's donguin al celebrarse la próxima Exposició de pinturas.

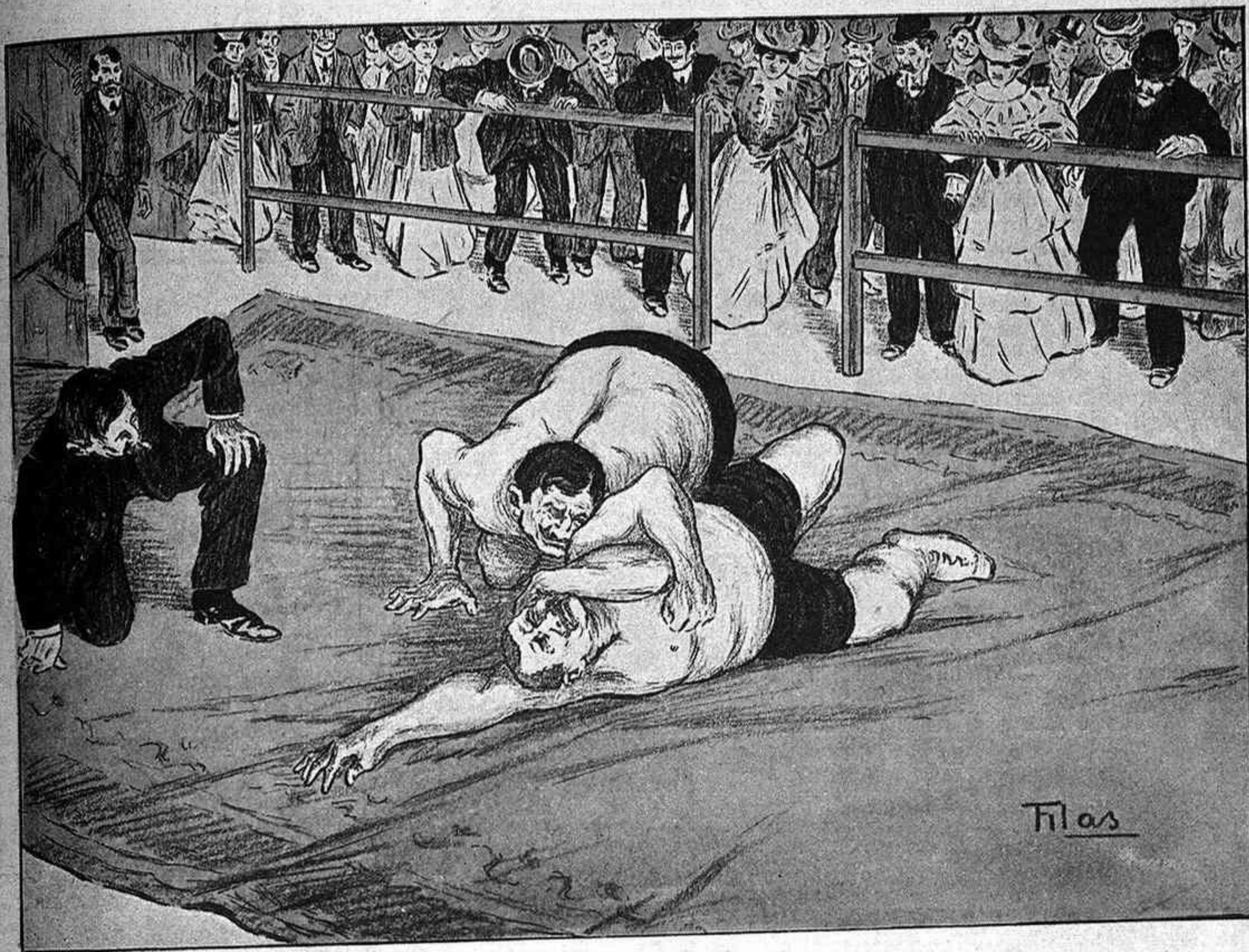
L' AMPURDÁ PINTORESCH

VERGES.—Plassa del Molí.

(Inst. Esquirol)

SPORTS MODERNS

LA LLUYTA GRECO-ROMANA

Veyent aquesta fassessia,
per més que un sigui de broma,

¿qué té de pensar de Roma?
¿qué pot opinar de Grecia?

Succeheix ab aquelles orgas una cosa ben extranya, y es que no 's poden utilitzar una sola vegada sense una previa recomposició. ¿Será que ab la falta d'ús se rovellan? Llavoras el millor remey fora tocarlas sempre. ¿Será que las ratas las espatllan? Llavoras uns quants gats que hi portessin podrían obviar aquest inconvenient y guanyars'hi la videta.

Las orgas del gran Saló del Palau de Bellas Arts, varen costar un dineral: més de 30,000 duros, si no m'es infidel la memoria.

Y desde que existeixen, no més á títul de recomposicions, representan un gran cens per l'erari municipal.

Valdría la pena d'averiguarho: ¿quí las grapeja?

Els estiuhejadors de la Cerdanya están encantats del brillo extraordinari ab que s'están realisant las obras del ferrocarril eléctrich que ha d'anar desde Villefranche del Conflent fins á Bourg-madame.

No passarán dos anys sense que desde Barcelona 's pugui arribar á la vista de Puigcerdá, en ferrocarril: aixó sí, donant la volta per Fransa.

Els trens, al arribar á las Guinguetas, se girarán desdenyosament d'esquena á Espanya, exclamant ab las sevas vitals trepidacions:

—¿Qué feu vosaltres, desgraciats?

Els espanyols podrém respondre, respallantnos la pols de las carreteras mal cuidadas y perillosas.

Y encare sort de que no tinguém de anar á la Cerdanya, com hem d'anar á molts altras parts: en burro.

La ciutat de Buenos Ayres ens ha dispensat l'honor de demanarnos que li deixessim treure una reproducció del hermós grupo esculptórich de 'n Blay: *Els primers frets*.

Y l'Ajuntament hi ha acudit com devía y correspón

al manteniment de las bonas relacions entre dos ciutats, encare que molt llunyanas, molt amigas.

Ara no més faltaria que 'l Consistori barceloní procurés obtenir una reproducció de la excelent policia urbana que s'usa en la capital de l'Argentina.

Llegeixo:

«Ha fallecido en Atlantre-City el famoso médico Harti, especialista en enfermedades del estómago, á consecuencia de una indigestión. La víspera de su muerte afirmaba que viviría cien años siguiendo un régimen que consideraba inmejorable.»

Aquest accident abona l'antich adagi de la sobrietat catalana: «Causa mes víctimas la boca que la guerra.»

Hagen es una petita vila de la Westfalia, que té un arcalde entussiasta com ell sol de la ciencia, y sobre tot de la bacteriología.

Seguint els impulsos del seu entusiasme, proposa en plé Consistori que á dos carrers nous que s'acabavan d'obrir se 'ls hi dongués els noms ilustres de Behring y de Koch. Ja anava á votarse la proposició, quan un conceller municipal de molt bona sombra feu la següent advertencia:

—Ja haureu observat que 'ls nous carrers conduheixen tots dos de dret... al cementiri.

La proposició sigué retirada.

Diumenge, ab assistencia del Governador civil, l'Arcalde de Barcelona Sr. Bastardas y altres personas distingidas de la localitat y de fora, tingué lloch á Arenys de Munt la repartició de premis concedits ab motíu de la Exposició de puntas y blondas qu' en aquella simpática població acaba de celebrarse.

La animació que durant el día reyná á Arenys fou extraordinaria y, segons hem sentit á dir, no tindria res d'

extrany que la referida Exposició, tan unánimament alabada, se traslades el próxim Setembre á la nostra ciutat.

Sigui com sigui, felicitem á Arenys de Munt pel seu gloriós triomfo y esperem que no será aquést el darrer que alcanzará.

Crech que casi ha arribat el moment de preguntarho: ¿Va á quedar tota l' América arrasada?

Encare no escombradas las ruínas de San Francisco de California, un altre terremoto ve á sembrar la mort y la devastació en la florent república de Xile.

En la nit del 16 al 17 d' aquest mes, un espantós moviment de terra enruná ó poch menos á Valparaíso, hermosa ciutat situada en la costa del Pacífich y principal centro del comers de la nació.

Las noticias que 'l cable 'ns transmet son per ara molt vagas y incompletas, pero es induptable que la catástrofe ha sigut grossa y que las víctimas causadas pel terremoto se contan per centenars, si no per milers.

Llegeixo:

«Don Joseph Bolet ha sigut nombrat regent de la parroquia de Santa María de Badalona.»

Mírins'ho com vulguin, aixó es donar un bolet á una població.

Agarrarse, caballers.

30 mil pessetas, nada menos que 30 mil, se proposa invertir l' Ajuntament en l' arreglo de l' orga eléctrich del Palau de Bellas Arts.

Aixó, després dels mils duros que ja 'ns costa...

¿Saben ja lo que murmuran
bastants ciutadans honrats?
—Un' altra orga com aquesta,
y 'ns quedem arruinats.

Per estar absolutament faltadas de condicions higiénicas, se tracta de suspendre el funcionament de 53 vaquerías del casco antich...

—¿Aquí á Barcelona?

—¡No, senyors! ¿Aixó 's figuravan?... ¡A Madrid!

Las nostras autoritats no se 'n preocupan d' aquestas tonterías.

Aixís, de pas que s' estalvian el disgust de haver de molestar als pobres vaquers, tenen la satisfacció de protegir als fabricants de caixas de mort.

Pera satisfacció de nostres lectors, devém participalshi que 'l telegrama que *El Progreso* del dimecres va publicar com rebut del Sr. Junoy, ES FALS.

Preguntat telegráficamente nostre bon amich, que resideix á Puigcerdá, sobre la seva autenticitat, ens contestá el mateix día, assegurantnos que no sabia de qué li parlavam y que no era cert que hagués enviat al *Progreso* el referit telegrama.

Excusém els comentaris. Els nostres lectors poden fer-se'ls al seu gust.

Xascarrillo de postres.

L' espigolo en el *Harpers Magazine*:

«Al entrar un passatjer, de nit, á la cambra del hotel, veu un parell de ratolins que corren á amagarse dessota del llit.

»Escandalisat toca 'l timbre. Compareix el camarer, el qual, enterat del fet, acut al tubo acústich y diu al administrador:

—»Porteu immediatament al quarto 54 la gata número 23, que hi ha dugas ratas.»

NOTAS DE CASA

La Societat de cassadors de Badalona *Diana* tingué la amabilidad de convidarnos al últim concurs de tiro de coloms que celebrá al «Gorch» durant las passadas festas.

Hem rebut també el programa dels diversos festeigs que desde 'l día 28 al 27 del corrent mes tindran lloch á la ciutat d' Igualada, y entre 'ls quals hi haurá dansas populars, firas, balls en diferentas societats, funcions de teatro, ascensió d' un globo, fochs artificials, etc., etc.

XARADA

Una-duas-tres-quatre horas
hi passa al jardí llegint
la *Tres-quart*, filla del *una-*
dos d' un taller de confits
de *tres-quart*, de *cinch primera*,
de café, llimó... y, en fi,
d' un altre cosa *hú-tres-dugas-*
quart que, en eix *dos-cinch* precis
no recordo, ni fa falta
recordarmen. Doncas, sí;
hi passa horas y mes horas
com anteriorment he dit,
llegint cartas del seu nuvi,
un xicot que *tot* li escriu
perque sab qu' aquesta noya
te un oncle conco molt rich
que quan ell mori li deixa
un bon crescut picotí.

JAN DEL XISCLET

II

Aliment es ma *primera*
un article la *segona*
part del cos es la *tercera*
y 'l *total* un aucell dona.

J. ALBERTÍ Y P.

ANAGRAMA

Una criada ramplona
un gros *total* vá comprar
lo vá presentá á la taula
ab els *tot* ¡quín desencant!

J. COSTA POMÉS

TERS DE SÍLABAS

... .. 1.ª Nom de dona.
... .. 2.ª id. id.
... .. 3.ª Piropo.

MUSCLUS

LOGOGRIFO NUMÉRICH

3 1 2 3 6 .—Part del cos.
4 2 5 6 .—Apellido d' un ministre.
1 3 2 .—Temps de verb.
2 .—Consonant.
5 1 2 .—Signo aritmétich.
7 6 3 4 .—Defecte masculí.
5 4 5 6 2 .—Nom d' home.
1 2 3 4 5 6 7.—Part del cos.

ENRICH BOFILL

GEROGLÍFICH

Q U I
T
T T T T T
t t t t t
T
C a b o
R
I I

UN QUE HA ACABAT ELS QUARTOS

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

FRAY CANDIL
(E. Bobadilla)

SINTIÉNDOME VIVIR

(SALIDAS DE TONO)

Un tomo en 8.º, Ptas. 3

EL CONSEJERO DE LOS ENAMORADOS

Cartas de amor, indispensables á todo el que quiera tener relaciones amorosas

Ptas. 1

EDICIONS POPULARS

DE

APELES MESTRES

ODAS SERENAS y NOVAS BALADAS

ESTIUET DE SANT MARTÍ

Preu de cada obra: UNA PESSETA

BARCELONA Á LA VISTA

ALBUM DE FOTOGRAFÍAS DE LA CAPITAL DE CATALUÑA

1.ª y 2.ª serie, encuadernada con preciosas tapas Ptas. 12

MEDICINA CASERA

Remedios que curan

Un tomo en 8.º, encuadernado,

Ptas. 1

SINGLOTS POÉTICHS

DE

SERAFÍ PITARRA

Frederich Soler

24 obras, enquadernadas ab dos tomos. Ptas. 12

VIDAMOR PER J. BURGAS

Ptas. 1

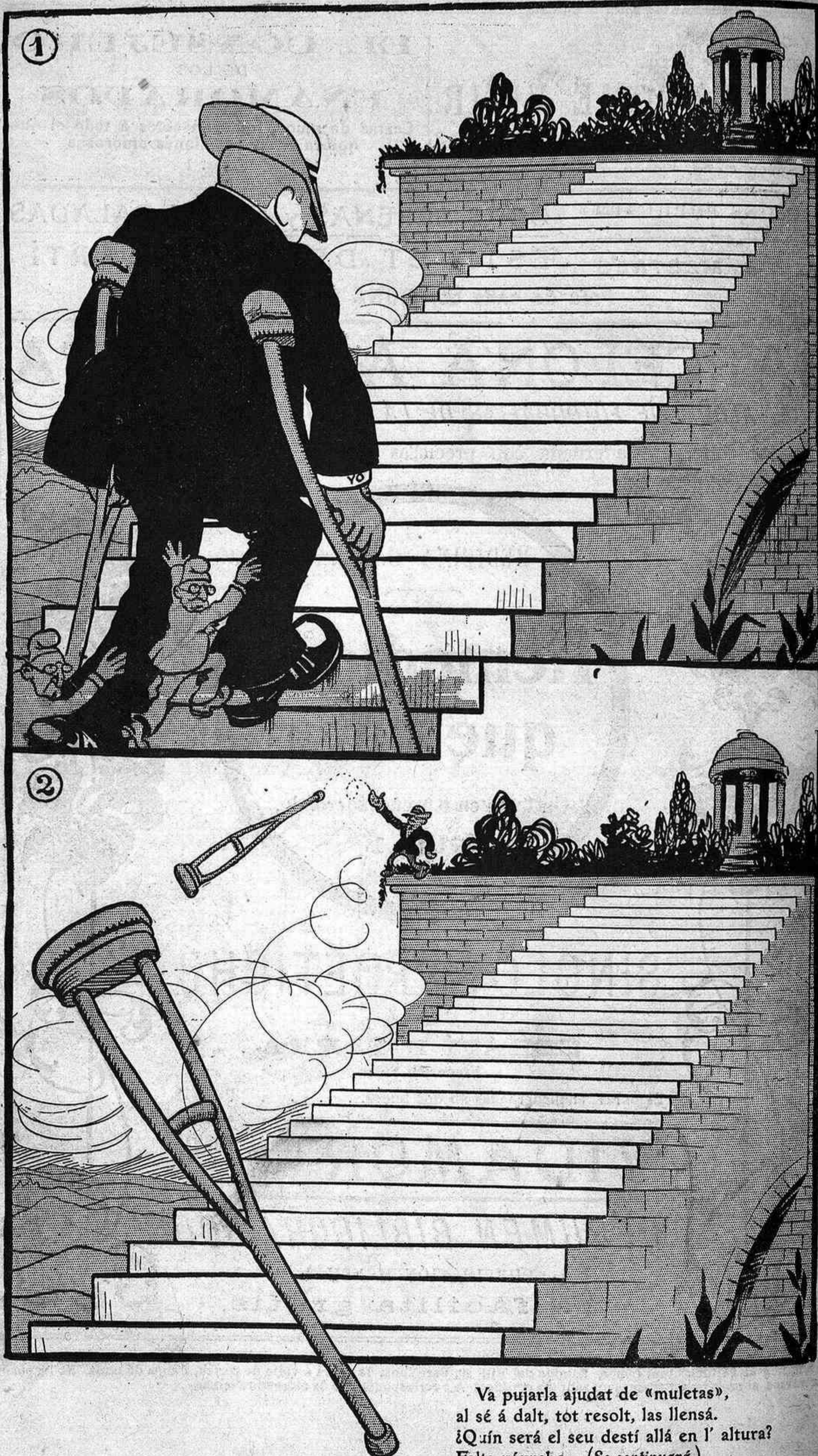
RESUMEN BIBLIOGRÁFICO

PUBLICACIÓN MENSUAL

Se facilita gratis

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravíos, si no 's remet ademés un ral pera certificat. Als corresponsals se 'ls otorgan rebaixas.

LA ESCALA DE LA VIDA

Va pujar-la ajudat de «muletas»,
 al sé á dalt, tot resolt, las llensá.
 ¿Quín será el seu destí allá en l' altura?
 Falta véureho... (Se continuarà.)